

KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Marca.

NIEDZIELA.

ROK 1831.

N° 78.

WSPOMNIENIA.

Narodzenie Jana Kazimierza 1609.

Jenerał Gubernator Mia. S. Warszawy. Zawiadaniom Officerów wszelkiego stopnia otrzymujących bilety na kwatery w Warszawie, że poprzestawać winni na tym lokalu i ani im Właściciele domów wskutku takowych biletów Kommissji Kwaternicznej, na mieszkanie oddadzą. Czas obecny nie jest czasem pokoju, a żeby wygoda na pierwszym miana była względzie, a iak z jednej strony Obywatełość licznych ofiar dla dobra kraju nie szczędząc, zasługują na przyniesienie im ulgi w ponoszeniu ciężarów kwaterunkowych, tak w drugiej, wyrozumiałe i łagodne postępowanie Wojskowych, skłoni zapewne tychże Obywateli do zadosyć uczynienia, ile możności dowala godności i życzeniom Obrońców Ojczyzny. *Jenerał Piechoty J. Hr. Krukowiecki.*

Według listu z Łomżyńskiego odebranego przez Prussy, nieprzyjaciel już usunął się na wet z za Rużana. Gwardje rossyjskie stoją w Kownie i okolicach. — Głód dokuca nieprzyjaciółom koczującym wokolicach *Stanisławowa*; wydano rozkazy sprowadzać żywność z za *Brześcia* i z *Wołynia*, lecz bezdroże utrudnia dowóz, a z *Wołynia* cofnięto wozy. — Dezerterowie Rossyjscy niezmiernie narzekają na okropne trudy, niewygody i brak pokarmu na okropne trudy, niewygody i brak pokarmu; choroby co godzina powiększają się między Rossjanami, a leczenie doznaje trudności dla nie dogodnych miejsc i braku chirurgów. Niektórzy z Officerów cieszą żołnierzy że się za wszystkie czasy posilą zdobywszy Warszawę, ale po bitwach już odbytych przekonują się iż żołnierze iż nie tak łatwo

pokonywać można Polaków dobiłających się o odzyskanie wolności i broniących ojczyzny, iak ich przekonowano że za pierwszym strzałem rozproszą się w trwodzę lub poddadzą. — Już gazety zagraniczne umieszczają uwagi o terażniejszej wojnie w *Polsce*, te uwagi nie są korzystne dla Feldmarszałka *Dybieca*, pokazuje się bowiem że łatwiej było walczyć z *Turkami* niż z *Polakami*, i że w tej wojnie złotem strzelać niemożna. — Kilku z wywiezionych onegdaj więźni, ma być zwróconych dla kończenia indagacji. — Gazety niemieckie pod artykułem z *Berlina* donoszą że Król *Pruski* w terażniejszej wojnie między *Rossją* a *Polakami*, zachowa ścisłą neutralność. — List z *Mławy* donosi: „W dniu 14 B. m. była utarczka pomiędzy oddziałem Partyzantów Polskich, a oddziałem *Konopolców* *Ruskich* nad rzeczką *Wkrą* pod wsią *Malużynem*. Nasi ubili Majora jazdy nieprzyjacielskiej *Konopolców* i oficera, tudzież wielu żołnierzy; lecz dla załamania się lodu na rzece, niezdolali znieść oddziału nieprzyjacielskiego, który wieś *Malużyn* spalił, a nawet bydło dworskie z oborami, wszystko zniszczył i spustoszył. *Wojsko* nieprzyjacielskie cofa się od strony *Nasielska*, iak powiadają ku granicy *Pruskiej*. — Gdy związek między *Warszawą* a *włodztwem* *Augustowskiem* jest teraz przerwany, gazeta rządowa *Pruska* uwiadamia nas że nasi *Krakusy* walczą z *Rossjanami* w tamtej okolicy, a prowadząc wojnę *Partyzancką*, odnieśli wiele korzyści. — Obywatel z *Pomeranii* przesłał dla pułku *Poznańskiego* 350 ta-

larów. J. M. — Kommissja Woje: Mazo: ogłosiła o złożonych na potrzeby Ojczyzny ofiarach przez W. Osieńskiego wdowę z Cieplic obwołu Kujawskiego, iakoto: Łyżek srebrnych stołowych 6, do kawy 6, łańcuszek złoty, koleczyków złotych 3, obrączkę ślubną złotą, pierścionek złoty brylantowy.

Na d. 18 b. m. zgłębokim żalem pozostałej familji, zszedł z tego świata w 67 roku życia Jan Grzymała Dzierżanowski b. Major W. Pol: za czasów Kościuszki, później Kommissarz Woieny, w Głównem Dykturzwie Wojsk. Zaprasza się łaskawych przyjaciół i znaiomych na Exportacją ciała odbyć się mającą jutro o godzinie 3 po południu z domu Nr 701 przy ulicy Leszno na Smętarz Powązkowski.

Obywatel przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 1395 zamieszkały, umuntowawszy własnym kosztem swego syna iedynaka w kwiecie młodości, lat 16. mającego, wyprawił go w d. 16 b. m. na obronę Ojczyzny do Pułku Kraków Woje; Podlaskiego z stosownem napomnieniem, iak się ma sprawaować, walcząc za drogą Ojczyznę, aby sobie na stawę, a rodzicom na pociechę w ich starości mógł zasłużyć. M. P.

W tych dniach wyjdzie z druku w Polskiem tłumaczeniu pismo niemieckie pod tytułem: *Uwagi nad stanem Polski pod panowaniem Rossyjskiem, według własnych, w kraju tym poczynionych dostrzeżeń przez C. G. Freymund 1831 r.* Skreśliwszy w nim autor wkrótkości los Polaków po upadku ich Ojczyzny, wymienia najprzód wszystko dobre co rząd Rossyjski dla Polski uczynił; a potem wszelkie niesprawiedliwości, gwałty i bezprawia których się dopuścił. Jest to, ile nam wiadomo, iedynie niemieckie pismo wiernie wystawiające nasze położenie, i usprawiedliwiające naszą rewolucją.

Z Radomska. W skutek uchwały Izby Sejmujących Królestwa Polskiego na d. 11 Lu tego r. b. datowanej, przysięgę na wierność, posłuszeństwo Władzy teraz maiestatyczną atrybucją posiadającej, wsaystkim mieszkańcom kraju i wojsku wykonać postanawiającej, zgro madzony pułk 21 piechoty linjowej, takową przy zachowaniu następnych obrzędów, wrocie tą uchwałą oznaczoną wykonał. Naprzód odbyte zostało Nabożeństwo po ustawieniu wojska pod gołem Niebem, następnie po kom mende: prezentuj broń i na ramię broń, wszyscy żołnierze i oficerowie do pułku należący przy wzniesieniu 2ch palców za Audytorem pułku, odczytującym zwolna, donośnie, wyraz po wyrazie normą przysięgi w tej treści. „Przysięgam wierność Ojczyźnie i Narodowi Polskiemu w Sejmie reprezentowanemu, przysięgam nieuznawać żadnych Władz, tylko te, które Sejm ustanowił, lub ieszezo u stanowi, przysięgam popierać wszelkimi siłami sprawę powstania Narodowego, ku ustalenia bytu, wolności i niepodległości Narodu Polskiego.” Następnie wydana została kommenda: prezentuj broń. Poczem wykrzyknęto w najżywszem uniesieniu: Niech żyje Ojczyzna! a wojsko na właściwe sobie miejsca rozesało się, cały zaś korpus Oficerów protokół niniejszy na cztery rąk spisany, własnoręcznie podpisał. Tu następują podpisy.

Oddział wojska Austriackiego inż walczył z powstańcami włoskimi w Parmeńskim; uie zgadzaia się doniesienia kto zwyciężył. — Reforma Parlamentu Angielskiego doznaie trudności. — Francuzi co raz bardziej żądają wojny. — Znowu donoszą o uzbraianiu się wojsk Turckich. — Belgianie wkrótce (iak slychać) maia rozpocząć boie z Holendrami. — Dnia 6 b. m. w okolicach Londynu było trzęsienie ziemi! — Dnia 25 z. m. Papiież mianował X.

Dunina Arcy-Biskupem Poznańsko-Gnieźnieńskim.

Onegdaj przy instalowaniu Rady Munic: M. S. Warszawy, Minister Spraw Wewn: JW. Bon: Niemcewicz tak posiedzenie zagał: „Po kilkonastoletnim uziarnieniu, przysłała nakoniec chwila oswobodzenia miast, których mieszkańcy, cenniejszą część narodu składają. Rząd despotyczny, chciwy nieograniczonej władzy, który ród ludzki i majątki mieszkańców za swoją własność uważał, i wbrew nawet interessowi swemu, przywłaszczył sobie te prawa, które są niezamienną równo poiedynanego człowieka, jak i stowarzyszeń własnością, pozbawił naród nasz tych swobód, bez których towarzystwo ludzi, istnieć z honorem nie może. Każdy bowiem naród, ma prawo ustanowić formę rządu do potrzeb jego, i do stopnia cywilizacji w którym się znajduje zastosowanego; nikt inny jak on sam nie może nakładać na niego ciężarów, i temu takie służy prawo, aby czuwał nad sprawiedliwym i równym ich rozkładem, lecz samowładny despot, niedozwalając żadnego władzy podzielać, chciał mieć wszędzie w zamiestnikach i urzędnikach swoich, podobnych sobie despotów; dla tego odpychając od siebie prawdę, zasypiał spokojnie nad przepaścią, w którą go wciągnęło, wraz z wszystkimi jego doradcami pograżało. Obok niezbędnej potrzebnej sprężystości władzy wykonawczej, władza kontrolująca powinna czuwać nad tem aby tamta nie wychodziła z swych granic, taką władzą będzie Rada Muncypalna, względem Prezydenta i Wice-Prezydenta stolicy. Żadne nadużycie, nie ujdzie bacznosci urzędników zaufaniem swych spółobywateli zaszczyconych, którzy sami będąc interessowani, aby sprawiedliwość każdemu wymierzona została, aby porządek publiczny, wolność osobista, i wła-

ność mieszkańców zabezpieczone były, potrafią interes dobra publicznego z interesem Muncypalnym pogodzić. Rządy tylko samowładne obawiają się iawnosci, lecz rząd mający czyste zamiary, niezechce tajemnicą osłaniać winy urzędników swoich, gdyż porządek publiczny, nie może być tylko na wymiar sprawiedliwości i na wzajemnem zaufaniu rządu i rządzonych oparty. Gdyby rząd przesyłał trzymał się był tych zasad, stolica nie byłaby przez kilkanaście lat patrzyła ze zgrozą, na nadużycia *Kwaterunkowe*, na marnowanie grosza publicznego; nie byłaby widziała swych spółobywateli kary hańbiące ponoszących zato, iż się o pogwałcenie praw swych uskarżali, nie byłaby doznała naruszenia praw własności w zaprowadzeniu monopoljum szynków. Tem nadużyciom ma na przyszłość ustanowienie Rad Munic: zapobiedz. Wprowadzając w urzędowanie obywateli światłem i gorliwością o dobro publiczne celujących, a zaufaniem swych spółobywateli przez wolny wybór zaszczyconych, ciesząc się nadzieją, iż Rada Munic: przejmie się ważnością powołania swego i w wykonaniu swych obowiązków, będzie umiała pogodzić te, które ma względem odcyżony, z temi które względem swych spółobywateli zaciąga. Organizacja Rad Munic: nie obejmuje jeszcze wszystkich attribucji których przy dalszem rozwinięciu tej Instytucji spodziewać się można i które nam jeszcze doświadczenie wskaże. Przedmiot ten zajmie zapewne w spokojniejszych chwilach uwagę władzy prawodawczej, tymczasem pokładając Rząd Narodowy zupełne zaufanie w partyotyzmie Mieszkańców stolicy, niepozwała ani na chwilę przypościć do myśli, aby ustanowienie Rad Munic: mogło tamować bieg czynności władz wykonawczych. Interessa Muncypalne, ustąpić muszą pierwszeństwa inte-

rossom Ojczyzny. Miejmym przed wszystkim wielką sprawę narodu na uwadze. Poświęćmy jej życie i majątki nasze, nieszczędnym żądnych ofiar które przy natężeniu wszystkich sił, przy wytrwałości i jedności, doprowadzić nas mogą do odzyskania niepodległości naszej, a gdy się okaże potrzeba w murach stolicy bronić drogiej wolności, wten czas niewątpię, iż Rada Muncy, pierwsza przykładem i namową odżywi w mieszkańcach Stolicy tego ducha rycerskiego, który w ostatnich chwilach naszego politycznego zgonu stał się wrogiem naszym tak straszny.⁴⁴

DONIESIENIA.

W Podwórzcu Domu P. Beni Nr 411 na Krakow Przed: zgubiono SZPILKĘ złożoną z 13 brylantów, i łańcuszka złotego. 400 zł. nadgródy kto odniesie do P. Garnjer pod tenże Numer.

Zezwolenie wydane z pułku Strz: kon: Gw: Ma Wojcie: Kpacza na zawarcie stanu małżeńskiego zagubione zostało. Kto takowe znalazł raczy oddać do XX. Reformatów.

Fabryka Srebra nowotnego. Czujemy się być obowiązani złożyć dzięki szanownej Publicznosci za okazywane nam dotąd zaufanie, zarazem ośmielamy się polecieć Fabrykatą naszą na nowo, a mianowicie, Łyżeczek do kawy tuzin po zł. 18 do 24, Łyżki stołowych tuzin po zł. 54 do 72, Widelec i Nóż po 4 i pół, para po zł. 9 do 18, w środku wyłaczane wazowe Łyżki sztuka zł. 20 do 34, Ostrogi kute para po zł. 8. Lanych Ostrog para po zł. 6 gr. 15. Zastrzeżenie: Towary nasze opatrzone są stemplem H. et Co. i 2 Młotki na krzyż, zatem prosimy szczególnie na to zważać, gdyż wszyscy namienione artykuły na powrót kupujemy; jeżeli się ucieżamane, chociażby długo używane były, to odkupujemy Łyżeczki od kawy sztuka po zł. 1. Łyżki stołowe zł. 3. za Łyżki wazowe zwracamy od Zł. 10 do wyższej wartości ceny, częstokroć zdarza się, że sprzedają posrebrzany mosiądz, za nowotne srebro, dla tego powtórnie upraszamy mieć bacność na nasze stemple, albowiem żędnych innych nad własne odkupujemy, iako to przez omyłkę zapewne chciało nam odprzedać towary z kompozycji cynowej. Oświadczamy więc powtórnie, że się bynajmniej nie

zatrudniamy wyrobem innych podobnych kompozycji i że Łyżki z takowej nie mają żadnej dla nas wartości. Chcąc iakąskółwiek przynieść ulgę Prześwintnej publiczności, mam honor uwiadomić, że odtąd przyjmujemy Łyżki z prawdziwego srebra zamiast piędzły za nasze towary, ceny naszych towarów są stałe i żadne targowanie się miejsca mieć nie może.

Fabryka nowotnego Srebra na Krakowskim Przedobok P. Molet Sklepu, naprzeciw Saskiego Placu.
Komora Konsumowo-Składowa w Warszawie.
Zawiadania niniejszym, iż w Składowach Komory w Marywillu znajdują się, Araku fass 7 obejmujących ceny Garcy 700, Wina w różnych naczyniach iakoto: Oxestów 60 Puł pipy 1, Puł Oxestów 4, Ankrów 2, obejmujących cieczy Garcy 3141 i pół, które na satysfakcją należącego Skarbowi publicznemu iako od Wina tego i Araku przypadającego w d. 21 m. i r. b. przez publiczną Licytacją, zacznie się o godz. 9 z rana i kontynuować się będzie do zupełnego wyprzedania Wina i Araku, czyli szczegółowego lub ogólnie iak kupna chęć mający życzenia swoje oświadczają. Wzywa się zatem interessantów kupnych w dniu i godzinie oznaczonych niezawodnie w Marywillu w Komorze Ceł zgłosili się. — Intendent Jeneralny Skarbu, Bobrowski. Za Adjuwanta, Rother.

Zawiadamiam prześwietną publiczność iż w d. 21 b. m. i r. zrana o godz. 9ej przy ulicy Zielonej pod Nr 2060 sprzedane zostaną przez Licytacją publiczną prawnie zajęte ruchomości, iakoto: Dorożka stara, Sanki takież, Wóz szybowany, Stół, Lichtarze, Kamień malarski, Szafa i t. p. ruchomości za gotowe pieniądze więcej dającemu. Sta: Modzelewski i K. Świeże MINOGL w baryłkach po 3 kopy zawierające, po Złp: 10. kopa, przy ulicy Dawielewiczowskiej Nro 615. są do przedania.

Właściciel zgubionych *parę Pistoletów* w Mieście Stanisławowie po bitwie pod Dobrem, może takowe za udowodnieniem własności odebrać w Warszawie przy ulicy Krakowskiej Przedmieście Nr. 379. na Ogim piętrze od frontu.

PATENT na krzyż srebrny, Francuzki Legij honorowej dla Alexandrowicza b. Offi: Wojs: Pols: zagubiono; uprasza się o oddanie do Dru: Kurj: Warszawski.

TEATR RNARO: Dziś wznowiona Drama *Bernowski*.

TEATR ROZMA: Dziś *Warjat z Potrzeby*. *Stawiany Człowiek*.